

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5.1.2 5.1.2e

Deadline: 04-11-2020

PDC19-TEAMB

Ontworpen door

5.1.2e

T 5.1.2e
M 5.1.2e @minvws.nl

Datum Document

03-11-2020

Kenmerk

1775881-213649-PDC19

Bijlage(n)

nota

(ter beslissing) Doorgang pooling contracten, looptijd en prijs.

1 Aanleiding voor deze nota

Op 1 november stond op de planning om de pooling contracten te ondertekenen n.a.v. de aanbesteding. Gezien de hoge prevalentie, de toegenomen PCR-capaciteit vanwege nieuwe gesloten contracten met buitenlandse laboratoria en de ontwikkelingen m.b.t. sneltesten is het de vraag in hoeverre pooling nog de gewenste voordelen oplevert zoals bij de start van de aanbesteding gepland. Daarnaast is vanuit de werkgroep Pooling het verzoek gekomen om de prijs per pooltest te verhogen, vanwege de gestegen prevalentie. Pooling levert bij een prevalentie van 5% of minder minimaal 16.000 PCR testen per dag op, en maximaal kan dit oplopen tot 47.000 PCR testen per dag.

Hierover moeten een aantal besluiten genomen worden. In bijgaande nota staan de beslispunten, overwegingen en consequenties.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- ❖ *Gaat VWS de poolcontracten wel/niet sluiten? Zo ja, per wanneer en hoe gaan we hierover communiceren? Drie opties:*
 - a) De contracten wél sluiten, maar met een ingangsdatum van 16 november i.p.v. 1 november. ADVIES
 - b) De contracten niet sluiten, en dit binnenkort (maandag 02/11/2020) communiceren.
 - c) Nog max. twee weken de tijd nemen om een besluit te nemen over het al dan niet sluiten van de contracten. Dat betekent dat maandag 02/11/2020 in deze lijn gecommuniceerd moet worden naar de labs.
- ❖ *Tot wanneer laten we de contracten lopen?*
 - a) Zoals het in eerste instantie de bedoeling was: eind 2021.
 - b) Een looptijd van 6 maanden (half mei), met 4x verlenging van 3 maanden.
 - c) Een looptijd van 9 maanden (half augustus), met 3x een verlenging van 3 maanden. ADVIES
- ❖ *Gaat VWS de prijs per monster voor pooling wel/niet verhogen?*
 - a) Nee, maar het wel mogelijk maken om tussen de 5-15% prevalentie te poolen, bij eenzelfde prijs. Het is echter niet verplicht om boven de 5% te poolen, onder de 5% wel. ADVIES.
 - b) Ja, maar binnen deze pooling contracten is dit niet mogelijk het gaat hier om een wezenlijke wijziging van de aanbesteding.

3 Advies, argumentatie en consequenties:

PDC19-TEAMB

Kenmerk
1775881-213649-PDC19

❖ *Gaan we de poolcontracten wel/niet sluiten? Zo ja, per wanneer en hoe gaan we hierover communiceren?*

Advies: Optie A: De pooling contracten wel sluiten maar met een ingangsdatum van half november in plaats van 1 november en hierover dinsdag 03/11/2020 een bericht sturen naar alle laboratoria via Tendered welke labs een contract krijgen en welke niet.

Waarom wel?

- Pooling laboratoria kunnen op de langere termijn veel voordelen opleveren wanneer de prevalentie weer daalt. Er wordt zorgvuldiger omgegaan met materialen, wat in tijden van schaarste in materialen goed is en de prijs per test is relatief goedkoop in vergelijking met de € 5.1.2b per monster. Tevens zijn de contracten die nu worden gesloten met grote buitenlandse laboratoria voor kortere duur (3-6 maanden), en de doorlooptijd is langer omdat deze labs in het buitenland staan. Het aansluiten van pooling labs geeft een solide basis voor testen die afgenomen kunnen worden in Nederland. Daarnaast kan pooling kan ook gebruikt worden om de fout-negatieven van de antigeentest te controleren.
- Dit geeft VWS de kans om zowel het privacy convenant tussen GGD'en en de labs op orde te stellen, en het punt m.b.t. of er wel/niet sprake is van staatsteun voldoende uit te zoeken.
- Hoe sneller de contracten in gaan, hoe sneller de contracten aflopen.

Nadeel:

- Dit betekent dat VWS tot half augustus 2021 aan 8 contracten vast zit, zonder dat deze capaciteit mogelijk nodig is vanwege de toename aan sneltesten en/of gebruikt kan worden vanwege de hoge prevalentie.
- Wanneer de contracten per 1 december in gaan hoeven de labs pas per 1 februari te kunnen poolen. Contracten zijn gevraagd om binnen 2 maanden op te kunnen schalen naar pooling. Uiteraard kan gevraagd worden aan partijen om eerder te starten.

Consequenties:

8 laboratoria krijgen elke dag € 5.1.2b paraatstelling vergoeding (ongeacht of zij teststromen ontvangen), en de partijen konden een lening van max € 5.1.2b aanvragen. 7 partijen hebben dit ook gedaan. De lening wordt terugbetaald door een bepaald percentage per verwerkte test af te trekken. Wanneer de prevalentie dus te hoog blijft om te poolen (partijen zijn niet verplicht om te poolen boven een prevalentie van 5%), dan kunnen labs lagere teststromen ontvangen waardoor de lening aan het einde van het contract wordt kwijtgescholden.

De paraatstelling vergoeding komt uit op max. € 5.1.2b in totaal. De lening gaat om max. € 5.1.2b in totaal dat kan worden kwijtgescholden.

Juridisch:

VWS is (nog steeds) niet verplicht om de contracten te sluiten. Het kan uiteraard wel leiden tot claims en eventuele rechtszaken maar mocht het zo ver komen dan zal er zeer waarschijnlijk niet beoordeeld worden dat de aanbestedende partij over **moet** gaan tot gunning. Het kan wel betekenen dat er schadevergoeding betaald moet worden.

PDC19-TEAMB
 Kenmerk
 1775881-213649-PDC19

Het is ook een optie (B) om nog max. twee weken de tijd te nemen alvorens tot een definitief besluit te komen. Dit moet wel gecommuniceerd worden, en heeft als nadeel dat het veel onrust kan veroorzaken bij partijen die wellicht al voorbereidingen treffen om te gaan poolen. Daarnaast hebben de labs die gegund zijn, al wel vernomen dat zij "definitief gegund zijn".

❖ **Tot wanneer willen we de contracten laten lopen?**

Advies: Optie C. Een looptijd van 9 maanden (half augustus), met een mogelijkheid tot 3x een verlenging van 3 maanden.

Waarom?

- De oorspronkelijke looptijd tot eind 2021 past niet meer goed gezien de nieuwe ontwikkelingen (ontwikkeling van sneltesten en innovatieve testmethoden, de nieuwe contracten met buitenlandse labs, huidige hoge prevalentie) op het gebied van testen;
- Bij een contract van 6 maanden bestaat de kans dat een aantal partijen afhaakt.
- Aan de andere kant moeten er goede inhoudelijke redenen zijn om het contract te verkorten.
- Bij de start van half november moeten de partijen half januari gereed zijn om te kunnen poolen. Dit kan uiteraard ook sneller gaan.
- Half mei is niet de verwachting dat er geen testcapaciteit meer nodig is vanwege uitrol van een vaccin. Half augustus is realistischer.
- Voordeel is dat we sneller van deze contracten af kunnen. Daarnaast is de paraatstelling vergoeding korter en dus lager (want; 9 maanden*8 labs*5.1.2b euro per dag = 5.1.2b)

Juridisch

Het is niet mogelijk om na die 9 maanden direct een *ander type* contract te sluiten met één van deze partijen over pooling met bijv. andere prijzen en voorwaarden. Het "spoed" argument kan dan niet meer worden toegepast. Of deze contracten moeten worden verlengd met dezelfde voorwaarden, of er moet een nieuwe aanbesteding worden opgezet met nieuwe voorwaarden (deze aanbesteding zou moeten starten in juni).

❖ **Gaat VWS de prijs per monster voor pooling wel/niet verhogen?**

Het voorstel van de werkgroep pooling van het LCDK is als volgt:

Vergoeding poolsamples bij prevalentie <5% = € 5.1.2b

Vergoeding poolsamples bij prevalentie tussen 5% en 10% = € 5.1.2b

Vergoeding poolsamples bij prevalentie >10% = € 5.1.2b

Advies: De prijs per monster in tegenstelling tot het voorstel van de werkgroep pooling niet verhogen bij een hogere prevalentie. Maar het wel mogelijk maken om tussen de 5-15% prevalentie te poolen, bij eenzelfde prijs. Het is echter niet verplicht om boven de 5% te poolen, onder de 5% wel.

Waarom:

- Als de prijs per monster bij pooling verhoogd zou worden in de aanbesteding, dan hadden andere partijen ook de kans moeten krijgen om mee te doen. Juridisch gezien is dit niet wenselijk, het gaat hier immers om een wezenlijke wijziging van de aanbesteding.

PDC19-TEAMB
Kenmerk
 1775881-213649-PDC19

- 5.1.5
- Partijen zijn volgens het pool contract niet verplicht om te poolen bij een prevalentie hoger dan 5%. Als hen de € 5.1.2b per monster niet rendabel lijkt, dan zijn zij niet verplicht om dit te doen. Partijen krijgen volgens het contract dan niet automatisch een stroom met "enkelvoudige monsters".
 - Het blijft de verantwoordelijkheid van de laboratoria zelf ten aanzien van de kwaliteit van hun analyses om te beslissing tussen wel of niet poolen.
 - Hoewel de contracten m.b.t. pooling handig kunnen zijn in de toekomst, is VWS hiervan niet afhankelijk voor haar analyse/labcapaciteit vanwege de nieuwe contracten die zijn gesloten en de ontwikkelingen m.b.t. sneltesten.
 - Tevens is het in de uitvoering ingewikkeld om verschillende prijzen bij een verschillende prevalentie te controleren (hogere administratieve last).
 - Door het aanpassen van de aanbesteding dat er ook gepooled mag worden tussen 5% en 15% (mits binnen doorlooptijd van 24 uur, kwaliteit gewaarborgd blijft, en voor dezelfde prijs) biedt je partijen de kans om het wel te proberen. Dit voorkomt dat een partij toch boven de 5% gaat poolen, en vervolgens de € 5.1.2b per monster vraagt.
 - Daarnaast kan het de testcapaciteit flink verhogen en wordt er efficiënter gebruik gemaakt van de testmaterialen.

Nadeel:

- Inhoudelijk gezien valt er iets te zeggen voor het verhogen van de prijs per monster, en dat pooling bij een hogere prevalentie meer kost. Echter, pooling toepassen bij een hogere prevalentie dan 5% is niet verplicht binnen dit contract. We zijn wel verplicht om € 5.1.2b per dag aan de 8 partijen te betalen om paraat te staan.

Mogelijke consequenties:

- Op deze manier zorgen we ervoor dat partijen vooral gaan poolen bij een prevalentie onder de 5%.
- Dat kan ertoe leiden dat bepaalde partijen geen pooling contract meer willen sluiten. Dit is voor VWS geen nadeel vanwege de hoge labcapaciteit die er is, en ontstaat, vanwege sneltesten en de nieuwe contracten.
- Meest logische consequentie zal zijn dat partijen wel mee doen aan het contract, daardoor de paraatstelling en lening ontvangen, maar de lening in de praktijk minder snel zullen terug betalen (vanwege lagere teststromen) en een groter deel eventueel wordt kwijt gescholden.

Extra informatie

Staatsteun

WJZ is nog in overleg of er binnen dit contract sprake is van staatsteun vanwege de lening van max. € 5.1.2b. Aangezien de kans kleiner wordt dat partijen het volledige bedrag kunnen terugbetalen vanwege de huidige hoge prevalentie, en het feit dat pooling dan complexer wordt, is de kans groter dat een groot deel van

de lening wordt kwijtgescholden. Dit is met name ten nadele van de gegunde partijen, zij moeten het bedrag dan terugbetalen aan VWS. Wanneer het te kwijtschelden bedrag onder de € 5.1.2b blijft is er hoe dan ook geen sprake van staatsteun.
Als blijkt dat hier mogelijk sprake is van staatsteun dan moet dit gecommuniceerd worden naar de labs, en kan het ertoe leiden dat een aantal partijen afhaken.

PDC19-TEAMB
Kenmerk
1775881-213649-PDC19